

Sveiki atvykę į 2 skyrių

Sveiki atvykę į 4-to modulio „Prieiga prie psichikos sveikatos paslaugų“ 2-ąjį skyrių.

Šiame skyriuje daugiausia dėmesio skirsime etiniams aspektams, susijusiems su migrantų ir pabėgėlių psichikos sveikatos poreikių tenkinimu.

Sužinosite apie konfidencialumą, privatumą, informuotą sutikimą, duomenų apsaugą ir neprofesionalių patarėjų etinį vaidmenį.

Kas yra etika psichikos sveikatos srityje?

Etika – tai principai, kuriais vadovaujamės elgdamiesi su kitais.

Psichikos sveikatos srityje tai reiškia pagarbų elgesį, patikimumą ir atsargumą tvarkant konfidencialią informaciją.

Neprofesionaliems patarėjams etikos principų laikymasis padeda užtikrinti, kad žmonės, kuriems jie teikia paramą, būtų vertinami pagarbiai ir teisingai.

Kodėl etika yra svarbi – ypač migrantams ir pabėgėliams...

Migrantai ir pabėgėliai, ieškodami pagalbos, dažnai susiduria su papildomomis rizikomis ir iššūkiais...

...įskaitant baimę kreiptis į institucijas, patirtas traumas ir nepasitikėjimą oficialiomis pagalbos tarnybomis.

Privatumo gerbimas, pasitikėjimo stiprinimas ir kultūrinių skirtumų supratimas yra labai svarbūs dirbant su naujai atvykusiais migrantais ir pabėgėliais.

Mažiausia klaida gali sugadinti žmogaus norą vėl kreiptis pagalbos.

Konfidencialumas – ką tai reiškia...

Konfidencialumas reiškia, kad privati informacija lieka privati.

Jūs neturėtumėte atskleisti to, ką jums pasakojo kitas asmuo, be jo leidimo – nebent jam grėstų rimtas pavojus; ir netgi tokiu atveju tai turi būti daroma atsargiai.

Visada paaiškinkite savo vaidmenį ir tai, ką galite ir ko negalite išlaikyti konfidencialiai.

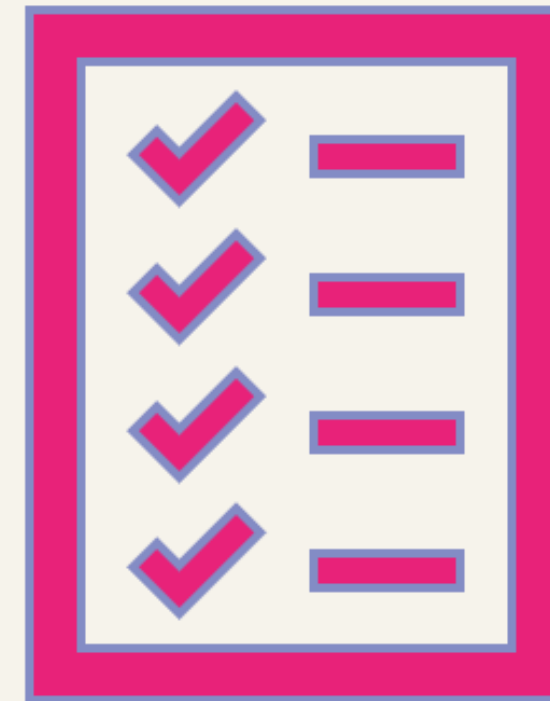
BDAR ir duomenų apsauga

- Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (BDAR) galioja visoje ES ir saugo asmens duomenis, įskaitant informaciją apie psichikos sveikatą.
- Kaip neprofesionalus patarėjas, neturėtumėte rinkti ar saugoti jautrių asmens duomenų, nebent tai būtų būtina ir asmuo būtų davęs savo sutikimą. Sutikimas turi būti pateiktas raštu.
- Jei nukreipiate žmogų į tam tikrą paslaugą ar pagalbos įstaigą, tai turėtų būti daroma tik jam aiškiai suprantant situaciją ir davus savo sutikimą.
- Daugiau apie BDAR sužinosite peržiūrėję šį trumpą vaizdo įrašą: <https://youtu.be/l-VuonciKWk?feature=shared>

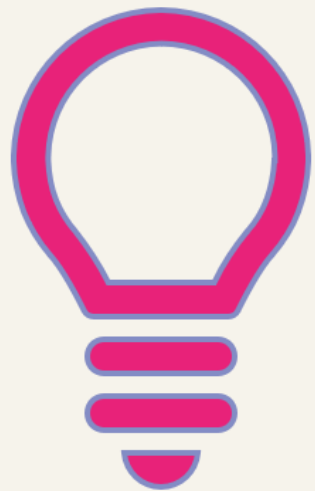

Informuotas sutikimas

- Informuotas sutikimas reiškia, kad žmogus sutinka gauti pagalbą ar paslaugas tik tada, kai jam suprantama kalba suteikiama visa reikalinga informacija.
- Asmuo turi žinoti, kas vyks, kas dalyvaus ir kad jis gali atsisakyti.
- Sutikimas turi būti savanoriškas, aiškus ir konkretus.

3-iasis atvejo scenarijus

Fatima yra 19 metų moteris iš Sirijos, gyvenanti Belgijoje. Jūs jai padedate per bendruomenės grupę. Ji papasakoja apie savo košmarus ir sutinka apsilankyti psichikos sveikatos tarnyboje.

Ji prastai kalba prancūziškai. Jūs pasirūpinate vertėju. Paaiškinate, su kuo ji susitiks ir ko gali tikėtis. Ji sutinka eiti į susitikimą.

→ Tai yra etiškos, informuotos paramos pavyzdys.

Etinės dilemos

Kartais situacijos yra neaiškios.

Pavyzdžiui:

- Jaunas žmogus pasipasakoja jums, bet nenori pagalbos.
- Asmuo patiria sielvartą, bet jo šeima nesutinka kreiptis pagalbos.
- Žmogus prašo niekam neatskleisti informacijos, kuri leidžia įtarti galimą riziką ar pavojų.

→ Tokiais atvejais kreipkitės į patikimą vadovą ar konsultantą ir nespřskite situacijos vieni.

Ribos ir jūsų vaidmuo...

Visada prisiminkite...

- Kaip neprofesionalus patarėjas, jūs nesate terapeutas.
- Jūs siūlote empatiją, informaciją ir patarimus.
- Jūsų vaidmuo yra padėti – ne diagnozuoti ar gydyti.
- Ribų nustatymas apsaugo jus ir asmenį, kuriam padedate.

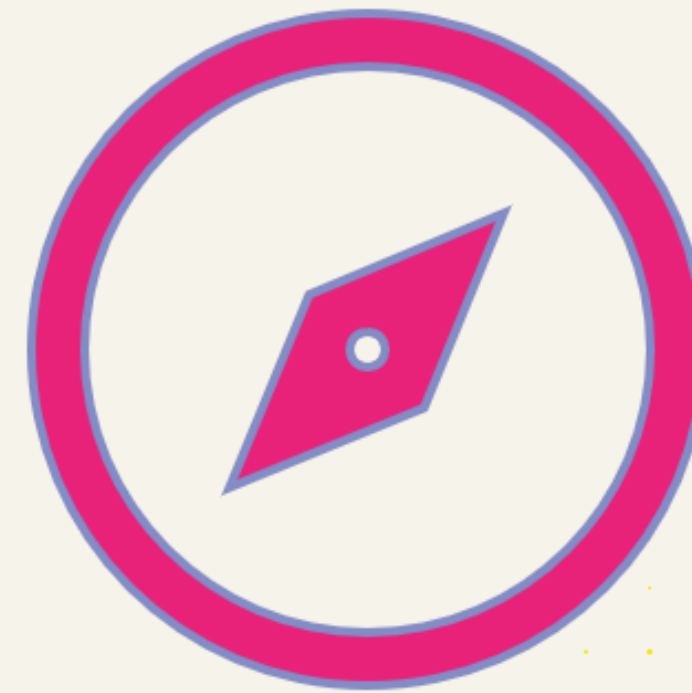

Pagarba ir kultūrinis jautrumas

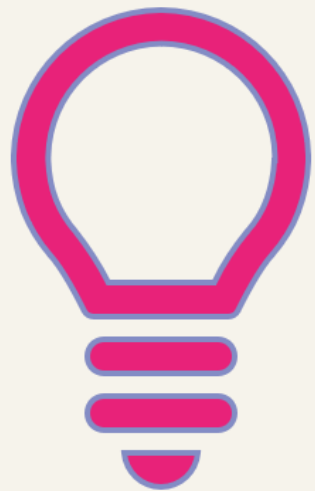
Gerbti kultūrą reiškia klausytis nesmerkiant.

Požiūris į psichikos sveikatą įvairiose kultūrose skiriasi – kai kuriose bendruomenėse emociniai sunkumai dažniau išreiškiami per fizinius simptomus arba aiškinami dvasiniais įsitikinimais.

Kultūrinis jautrumas reiškia gebėjimą pritaikyti savo kalbą ir bendravimo būdą prie žmogaus poreikių, neprimetant jam savo požiūrio.

4-asis atvejo scenarijus

Khalid yra jaunas pabėgėlis, gyvenantis Prancūzijoje. Jis sako, kad yra „prakeiktas“ ir naktimis jaučiasi persekiojamas. Jūs norite padėti. Jūs neignoruoiate jo įsitikinimų, bet paklausiate, kokia pagalba jam būtų priimtina.

Per vietinę NVO surandate kultūriškai tinkamą konsultantą.

→ Pagarba žmogui ir nukreipimas pagalbai, o ne jo įsitikinimų taisymas, yra etiškas pasirinkimas.

Pagrindinių punktų santrauka

- Etikos principai padeda užtikrinti pasitikėjimą, saugumą ir pagarbą žmogaus orumui.
- Konfidencialumo reikia laikytis visada, išskyrus atvejus, kai kyla rimta grėsmė žmogaus ar kitų saugumui.
- Visada siekite gauti informuotą sutikimą.
- Supraskite kultūrinius skirtumus ir bendraukite jautriai bei pagarbiai.
- Žinokite savo vaidmenį ir jo ribas.